

DICTAMEN GRUP DE TREBALL PRESSUPOSTOS 2018

Aprovat al Plenari del Consell de Ciutat del
13 de desembre de 2017

Índex

1. Introducció.....	3
2. Impacte dels pressupostos participatius.....	5
3. Pressupostos amb perspectiva de gènere.....	7
4. Proposta del pressupost municipal 2018.....	9
4.1 Anàlisi de la proposta de pressupost	9
4.2 Consideracions sobre el pressupost	11
5. Ordenances fiscals 2018	12
6. Posicionament dels Grups Municipals.....	15
7. Conclusions i recomanacions	18
8. Annexos	22
Annex 1. Composició de la Comissió, 2018.....	22
Annex 2. Relació de documentació	24

1. Introducció

Aquest Dictamen sorgeix de les deliberacions i reflexions consensuades amb les persones que han format part de la **Comissió de Pressupostos Municipals i Ordenances fiscals, 2018** i, per extensió, amb les entitats que representen. S'han mantingut 5 sessions de treball des del mes d'octubre i fins a finals del mes de novembre per tal de debatre i analitzar les propostes de les Ordenances Fiscals i la proposta de Pressupost de l'ajuntament de Barcelona, pel proper exercici. Treball que ha sigut compartit amb el personal directiu i tècnic de l'Ajuntament de Barcelona, el qual ha facilitat informació i ha explicat el decurs del projecte.

Cal explicitar, des de l'inici, que aquest Dictamen recull també part de les recomanacions que s'han fet, per part del Consell de Ciutat, en els darrers Dictàmens donat que no s'han incorporat o bé no s'ha obtingut resposta.

Des del Consell de Ciutat es reitera de manera contundent les següents reflexions:

1. Tot i la recuperació econòmica, encara patim seqüeles de la crisi econòmica, fet que provoca conseqüències d'impacte social i econòmic en el benestar de la ciutadania;
2. És per aquest fet, que des del coneixement de la realitat, cal demanar un esforç als grups polítics municipals per tenir l'aprovació d'un pressupost que ajudi, a través de la provisió de fons a les partides pressupostàries, a

impulsar polítiques de tot tipus per produir un efecte corrector de la situació i millorar la ciutat, un pressupost que augmenti les partides en polítiques socials, habitatge i redundi en la generació d'ocupació i reactivació econòmica, com a eixos estratègics per a lluitar contra la crisi i els efectes negatius que encara viuen moltes famílies de Barcelona.

3. Tot i l'aprovació inicial del pressupost, el Consell de Ciutat adverteix que la manca d'aprovació final del pressupost municipal, tot i permetre la gestió ordinària, no dóna marge de maniobra per impulsar noves polítiques, noves accions i nous programes necessaris per caminar cap endavant.
4. Si finalment no s'acaba aprovant el pressupost municipal, cal ser conscients que això afecta la imatge que Barcelona projecta davant de la ciutadania i vers el món, ja que és un símptoma de feblesa i falta de lideratge que la ciutat no es pot permetre en aquests moments.
5. El context polític català i la coincidència en el temps d'aprovació de la proposta del pressupost municipal, 2018, de l'Ajuntament de Barcelona, amb la campanya electoral de les pròximes eleccions autonòmiques catalanes, no hauria d'afectar a l'aprovació final dels pressupostos.
6. El Consell de Ciutat recorda que la responsabilitat de la manca d'uns pressupostos i ordenances fiscals aprovades que facilitin fer front a unes millors condicions de vida de la ciutadania d'aquesta ciutat, recau en tots els grups municipals i especialment en qui lidera.

El Consell de Ciutat agraeix de manera expressa al personal directiu i tècnic de l'Ajuntament de Barcelona la seva bona predisposició per explicar les novetats tant de les Ordenances Fiscals com de la proposta del Pressupost municipal pel 2018, així com el treball qualitatiu per incorporar la perspectiva de gènere al pressupost de la Corporació i els projectes pilots de pressupostos participatius dels Districtes de l'Eixample i de Gràcia.

Aquest Grup de Treball ha disposat de la següent documentació:

- Guia per a emplenar la fitxa de memòria de programa amb perspectiva de gènere.
- Mapa de la revisió cadastral i de la mitjana d'increment del rebut de l'IBI per barris.
- Informe i Avaluació de la Prova Pilot dels Pressupostos Participatius 2016-17.
- Resum executiu i informe final de la prova pilot dels Pressupostos Participatius 2016-17
- Memòria explicativa del Pressupost 2017.

2. Impacte dels pressupostos participatius

El Consell de Ciutat ha valorat de manera favorable que s'hagin posat en marxa els dos projectes pilots de pressupostos participatius als districtes de Gràcia i de l'Eixample. Els Pressupostos Participatius són una eina de democràcia directa i l'Ajuntament de Barcelona afronta el repte de trobar el seu propi model, a partir d'experiències d'altres ciutats de l'entorn i de la política de participació ja existent a la ciutat.

Les proves pilots s'han portat a terme amb dos models de metodologia diferents de participació, distints imports pressupostaris i dinàmiques de gestió i seguiment diferenciades. Al districte de l'Eixample s'ha fet un procés de participació fonamentalment digital (propostes online a través de la plataforma Decidim. Barcelona); i a Gràcia, presencial, a través d'un procés anomenat de coproducció de projectes, amb participació de veïnes (que fonamentalment formaven part d'entitats) en grups de treball al llarg de 5 sessions.

Com a resultat, el districte de l'Eixample desenvolupa 17 projectes escollits per la ciutadania per un import de 486.000 € en 5 àmbits prioritaris; i el districte de Gràcia desenvoluparà 8 projectes de 3 temàtiques prioritàries per un import de 149.500€.

En qualsevol cas, a tots dos districtes, s'ha assenyalat en termes de gestió, un calendari insuficient, la manca de preparació prèvia i rols definits per a qui hi ha participat. Pel que fa als reptes en termes de model, s'ha destacat la poca ambició pressupostària i de visibilitat pública. En termes de resultats, s'ha destacat la baixa participació, probablement derivada dels reptes anteriors.

Es resumeixen conclusions en 5 punts clau:

- Carència d'una estratègia pròpia definida, si bé sí que comptava amb una planificació general fase per fase (no prou específica). En aquesta estratègia (amb voluntat de transformació) hi va mancar un relat atractiu (no s'hi va treballar de forma coordinada), un pressupost suficient (el pilot tenia xifres baixes amb l'afegit que es limitava a despesa corrent i no inversió), unes fases amb tempos suficients, recursos humans a disposició del procés, i una estratègia de comunicació. Es comenta que hauria d'estar lligat al PAM i fer èmfasi a un fill conductor entre iniciatives de participació.
- Absència de participació des del seu disseny i presa de decisions fins a la rendició de comptes (i no només en la fase de votacions o propostes). La participació ha de ser per a tots els agents implicats: polítics, tècnics, àrees, districtes, teixit social, ciutadania.
- Dèficit estratègic en la comunicació de partida. La visibilitat pública del procés ha estat molt reduïda, la qual cosa sens dubte ha influït en la baixa participació. D'altra banda, no s'ha prioritzat (ni s'ha estructurat degudament) la comunicació interna, de manera que els diferents agents de districte implicats han anat sentint el procés com una imposició.
- Defalt en no inserir els pressupostos participatius en les dinàmiques de participació ja existents a la ciutat, per tal de potenciar-les i aprofundir-les, i que doni lloc a processos i oportunitats mantinguts en el llarg termini.

El Consell de Ciutat es mostra crític davant de processos únicament virtuals o únicament presencials, ja que s'ha d'arribar a un equilibri entre espais de participació on-line i presencial. També és important contemplar en els plantejaments metodològics la participació a nivell individual i els canals de participació a nivell col·lectiu i associatiu, per tal de generar processos integratius i no excloents.

Des d'aquesta comissió s'accepta la voluntat de la Direcció de Democràcia i Activa i Descentralització de treballar per enllestir i consensuar un projecte sòlid, lligat al PAM i al PIM, amb partides pressupostàries concretes i no contingents que es pugui posar en pràctica per al mandat del 2020.

3. Pressupostos amb perspectiva de gènere

El Consell de Ciutat considera que s'ha d'apostar a favor de les polítiques d'acció positiva per avançar en la superació de les discriminacions per raó de gènere enquistades en la nostra societat, com la necessitat d'integrar l'objectiu d'igualtat de gènere en totes les polítiques públiques, la qual cosa es coneix com a "transversalitat" de gènere, difosa internacionalment a partir de la Plataforma d'Acció consensuada en la IV Conferència Internacional de les Dones celebrada en Beijing en 1995. Aquest últim és un concepte rellevant en el qual es desenvolupa l'argumentació a favor dels pressupostos amb perspectiva de gènere, per ser el pressupost públic l'instrument bàsic que reflecteix les prioritats de la política econòmica.

L'Ajuntament de Barcelona està elaborant un estudi qualitatiu sobre l'impacte del pressupost municipal amb perspectiva de gènere. Es parteix del marc programàtic del PAM, de la Mesura de Govern per la Transversalitat de Gènere i del Pla per la Justícia de Gènere. A nivell organitzatiu, participen, la Direcció de Pressupostos i Política Fiscal, la Regidoria de Feminismes i LGTBI i el Departament de Transversalitat de Gènere – CIRD i es parteix de l'informe preliminar del 2016.

S'han marcat dos objectius centrals:

- ⇒ Quins programes tenen impacte de gènere positiu, negatiu i neutre?
- ⇒ Quin pressupost es destina als programes d'impacte positiu, negatiu i neutre?

A nivell de metodologia, s'ha creat un grup interdepartamental de coordinació on hi eren convocades, com a grup motor, persones de la Regidoria de Feminismes i LGTBI, la Direcció de Planificació Estratègica i Fiscalitat i del Departament de Transversalitat de Gènere amb el Centre per la Igualtat i Recursos per a les Dones (CIRD). La resta del grup de treball es va completar amb persones representatives dels Departaments d'Estudis i

Programació, de la Direcció de la Secretaria Tècnic-jurídica de la Gerència de Recursos, de la Direcció de Coordinació i Projectes Estratègics de la Gerència Municipal, i de Serveis Generals del Districte d'Horta-Guinardó. S'ha realitzat formació a personal tècnic i s'ha fet separació de l'anàlisi per capítols de despesa.

Concretament sobre els capítols 2 i 4 es destaca que segons l'impacte de gènere, un 25% dels programes gaudeixen d'un impacte positiu, i el 75% restant no es poden valorar. El 37% del pressupost incorpora la perspectiva de gènere (uns 159 milions d'euros). L'impacte positiu és d'uns 63 milions d'euros (M€), i 362 M€ corresponen a programes que no es poden determinar.

Les dades corresponen a l'informe de pressupost amb visió de gènere per a l'any 2017. L'informe corresponent al pressupost de l'any 2018 no està encara publicat, ho serà aviat.

Es conclou que el repte es troba en analitzar la despesa executada que, si consoliden la metodologia de treball, podria ser pel pressupost del 2019, i que la cultura avaluativa i de recollida de dades i indicadors encara es troba molt incipient, i això suposa un fre en l'anàlisi dels pressupostos amb perspectiva de gènere.

Es valora la importància de la participació social en aquests processos, en considerar que la societat civil està més preparada per a l'experimentació metodològica que els governs, ja que queda molt per fer per descobrir els mecanismes que reproduïxen la discriminació de gènere en el seu sentit ampli.

Per últim, el Consell de Ciutat assenyala que a més de l'estudi de la plantilla de l'Ajuntament s'ha d'incloure a la resta de les empreses públiques, i per tant, continuar integrant, de manera progressiva, dins de les clàusules socials, la bretxa salarial a les empreses subcontractades, posant l'accent en els serveis de neteja per les seves baixes retribucions i els horaris extensos.

4. Proposta del pressupost municipal 2018

4.1 Anàlisi de la proposta de pressupost

El pressupost total de l'Ajuntament per al 2018 ascendeix a 2.740,0M€. El volum previst d'ingressos no financers és de 2.600,4M€, dels quals 2.560,9 M€ corresponen a ingressos corrents i 39,6 M€ són ingressos de capital i suposa un augment del 3% dels ingressos no financers respecte a aquest exercici.

Augmenten els impostos directes amb una variació del 3,4%, bàsicament per la pujada de les previsions de plusvàlues i ICIO. L'increment del valor cadastral de la nova ponència no augmentarà la previsió d'ingressos; al contrari es calcula que els ingressos per IBI disminuiran un 3,6% envers els de l'any 2017.

Hi ha un increment del pressupost inicial (despeses corrents i de capital) de 327,8 M€ entre el 2015 i el 2018, la previsió és un 2,4% més per al 2018 respecte a aquest any.

Respecte a les despeses corrents, existeix un increment de 269 milions d'euros respecte al 2015 i amb previsió del 2018. L'increment per polítiques és especialment notable en Serveis socials i promoció social, transport públic, i habitatge i urbanisme, segueixen cultura i participació, marcant prioritats de govern.

El 2018 les despeses corrents es destinaran, en primer lloc a medi ambient i serveis generals, dels que destaca el servei de neteja. Concretament es destinarà 408,8 M€ (18%) del pressupost pel 2018 i suposa un increment de 16,8 M€ respecte al 2015 (7,6 milions més que aquest any).

Es destinarà 334,7 milions d'euros (15%) del pressupost a Serveis socials i promoció social que suposa un increment de 79,9 milions respecte al 2015 (14 milions més respecte a aquest any).

Respecte al transport públic, gran part dels 174,7 milions d'euros del pressupost del 2018 es destinarà directament a l'ATM, ja que hi haurà una reorganització de la xarxa d'autobusos per donar cobertura específica a tots els barris i facilitar la mobilitat a totes les àrees. S'explica que hi ha un increment de 41,3 milions d'euros respecte al 2015 dels quals

21,2 M€ són increment respecte a l'any passat. Es demana els criteris globals de la nova xarxa d'autobusos.

A habitatge i urbanisme es destinarà 133,4 milions d'euros (6%) del pressupost del 2018 que suposa un increment de 35,1 milions respecte al 2015 (14,1 milions més que aquest any). Es comenta que hi ha aproximadament uns 50 milions d'euros d'inversió no contemplats en els pressupostos que pertanyen al Patronat d'Habitatge.

Es destinarà 145,7 milions d'euros a cultura (7%) del pressupost del 2018, que suposa un increment de 22 milions respecte a 2015 (1,7 respecte a aquest any). Es comenta que aquest pressupost no és només per l'ICUB i que s'intenta incrementar la part que es gestiona directament a districtes.

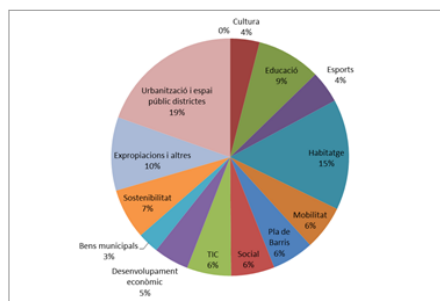
Respecte a participació i atenció ciutadana, es destinarà 61,4 milions d'euros (3%) del pressupost pel 2018, el qual suposa un increment de 16,2 milions respecte al 2015 (6,5 milions més respecte a aquest any). Aquesta partida inclou l'OAC i la multiconsulta que es portarà a terme en 2019.

En relació a les despeses corrents, els principals increments envers el 2017 en ordre d'impacte són: 1) la inversió destinada a ATM; 2) la incorporació de recursos humans a l'administració (1000 contractes d'interinatge a jornada completa amb una dotació pressupostaria de 13 M€); 3) el Pla de Barris (7M€); 4) l'increment del programa amb la Generalitat; 5) concessions a districtes; 6) increment del fons FEDER; 7) la multiconsulta.

Pressupost de sortida

	CI 2017	CI 2018
Inversions	429,1	432,9
Execució pròpia Patronat Municipal de l'Habitatge	41,7	49,2
	470,8	482,0
CI 2018*		
Cultura		19,3
Educació		42,0
Esports		21,1
Habitatge		72,7
Mobilitat		29,2
Pla de Barris		27,4
Social		28,6
TIC		29,0
Desenvolupament econòmic		23,1
Bens municipals		13,9
Sostenibilitat		33,2
Expropiacions i altres		48,1
Urbanització i espai públic districte		94,3
		482,0

Despeses de capital

* Inclou Execució pròpia PMH

ÀREA	DISTRICTE	EXECUTOR	CODI	ACTUACIÓ	PROJECTE	ACTUACIÓ	PREVISIONS
Drets Socials	Ciutat	Consorci Educació de Barcelona	P.11.6022.01	Manteniment centres educatius. Obres millora			12.028.840,02
Ecologia Urbana	Sant Martí	Barcelona d'Infraestructures Municipals, SA	P.10.6009.07	Vialitat Pl. Glòries. Construcció Túnel C. Castillejos-C. Badajoz			10.792.506,00
Recursos	Ciutat	Institut Municipal d'Informàtica	P.11.6178.01	Pla tecnològic i evolutius IMI.			9.056.228,24
Drets de Ciutadania, Participació i Transp.	Sant Andreu	Barcelona d'Infraestructures Municipals, SA	P.09.6066.03	Equip. Esportiu Camp del Ferro. Construcció			6.856.000,00
Aldia	Nou Barris	Foment Ciutat, SA	P.08.6110.01	Pla de barris. Nou Barris			6.563.520,49
Ecologia Urbana	Ciutat	Ecologia Urbana	P.11.7005.02	Habitatges Ciutat. Ajuts rehabilitació			6.495.000,00
Ecologia Urbana	Ciutat	Barcelona d'Infraestructures Municipals, SA	P.11.6025.01	Foment de la bicicleta. Millores			6.432.178,50
Ecologia Urbana	Sants-Montjuïc	Barcelona d'Infraestructures Municipals, SA	P.03.6068.04	Escola de Mitjans Audiovisuals. Construcció			6.250.000,00
Drets Socials	Ciutat	Patronat Municipal de l'Habitatge	P.11.6194.01	Habitatges Ciutat. Ajuts rehabilitació			6.000.000,33
Empresa, Cultura i Innovació	Exemple	Institut Municipal Mercats	P.02.6011.03	Mercat de Sant Antoni. Remodelació			5.892.422,04

4.2 Consideracions sobre el pressupost

El Consell de Ciutat es mostra satisfet amb la reacció a les recomanacions fetes en darrers anys sobre polítiques de transparència i participació ciutadana i remarca l'esforç pedagògic i formatiu fet per visibilitzar i donar importància als pressupostos. Concretament:

- La publicació dels pressupostos municipals completa i en format obert i editable, tant de l'Ajuntament de Barcelona com de les empreses municipals. Aquest format editable contempla la possibilitat de descàrrega, com a mínim en Excel i Open Document Format.
- La publicació dels pressupostos projectats aprovats, consolidats i l'execució mensual del pressupost de l'any en curs, així com l'execució pressupostària d'anys anteriors.
- La publicació de la informació a nivell de partida pressupostària, és a dir, els 5 dígits per poder arribar al nivell màxim de detall i identificar els conceptes.
- La publicació de la memòria d'inversions reals.
- L'avançada del calendari d'exposició pública i discussions amb els grups polítics.

El Consell de Ciutat vol remarcar que la metodologia comptable i pressupostària utilitzada, amb altres mandats o amb l'actual, ha de facilitar la feina d'anàlisi i seguiment per part de la ciutadania i en cap cas entorpi la possibilitat de poder establir comparatives i així valorar els pressupostos municipals de l'Ajuntament de Barcelona.

En conclusió, des d'aquesta comissió es considera que les prioritats de la ciutat de la Barcelona han de continuar sent la lluita per la cohesió social, la generació d'ocupació, l'habitatge i el benestar social.

5. Ordenances fiscals 2018

Malauradament en aquests moments estem en una situació de pròrroga de les OOFF del 2016, tot i que aquesta situació no és nova perquè al període 2012-2015 van estar vigents les OOFF del 2012.

De manera que a data 1 de gener de 2018 es seguirà amb les OOFF vigents tot i que al llarg del 2018 es poden incorporar modificacions a algunes de les taxes sempre que es portin a aprovació inicial.

Pel que fa a les poques novetats que s'havien previst pel 2018, destaquen:

- L'impost de l'IBI modificava la bonificació a famílies nombroses per vincular-ho a renda en compte del valor cadastral. Es feia una bonificació del 95% als immobles destinats a lloguer social. Respecte al IIVTNU (plusvàlua) es realitzava una ampliació de la bonificació del 95% a favor de les persones hereves.
- Respecte a l'estacionament, es modificava les tarifes d'àrea blava i verda per no residents passant de 4 a 2 zones i establint un component fix més d'un de variable que tindria a veure amb les característiques contaminants del vehicle. S'incrementava la tarifa de Zona bus (Sagrada Família i Parc Güell) i s'incorporava una nova a la Font Màgica.

El darrer exercici el Consell de Ciutat va fer una consulta sobre l'impost de plusvàlues i la seva exempció en el cas de la dació en pagament. La resposta queda recollida en l'exempció de l'OOFF 1.3:

“c) Les transmissions realitzades com a resultat de la dació en pagament de l'habitatge habitual del deutor hipotecari o del seu garant, per la cancel·lació de deutes garantits amb hipoteca que recau sobre ella mateixa, contretes amb entitats de crèdit o qualsevol altra entitat que, de manera professional, realitzi l'activitat de concessió de préstecs o crèdits hipotecaris. Així mateix, estaran exemptes les transmissions de l'habitatge que concorrin els requisits anteriors, realitzades en execucions hipotecàries judicials o notariales. No resultarà d'aplicació aquesta exempció quan el deutor o garant transmissor o qualsevol altre membre de la seva unitat familiar disposi d'altres béns o drets en quantia suficient per satisfer la totalitat del deute hipotecari i evitar l'alineació de l'habitatge. A aquests efectes, es considerarà habitatge habitual aquella en la que hi

hagi figurat empadronat el contribuent de manera ininterrompuda durant, almenys, els dos anys anteriors a la transmissió o des del moment de l'adquisició si aquest termini fos inferior als dos anys. Respecte al concepte d'unitat familiar, se seguirà allò que disposa a la Llei 35/2006, de 28 de novembre, de l'Impost sobre la Renta de les Persones Físiques i de modificació parcial de les lleis dels Impostos sobre Societats, sobre la Renta de no Residents i sobre el Patrimoni. Aquests efectes, s'equipararà el matrimoni amb la parella de fet legalment inscrita".

Es va exposar en 2016 que el SAREB¹ s'havia adjudicat tots els drets immobiliaris i amb la regulació actual quedava fora d'aquesta normativa. És a dir que l'IBI s'incrementa en el moment que baixen els preus immobiliaris i, per tant, la metodologia d'aquest impost és poc equitativa, perquè no és el mateix qui compra abans de la crisi que qui ho fa després, pel canvi de valors immobiliaris. .

L'IBI està definit sobre el valor cadastral que cada any s'ha anat incrementant tot i que es pot fer una bonificació a través de l'article 2/2004. En mandats anteriors no s'ha fet ninguna revisió. A partir de l'1 de gener de 2018 serà vigent una nova revisió que incideix de forma substancial en els valors cadastrals anteriors a aquesta data. Tot i que l'Ajuntament en molts casos no pot fer-hi res perquè parteix d'una base imposable, seria positiu informar que la ciutadania pot anar al Consell Tributari i al·legar la seva situació.

És important identificar que, en aquests moments, totes les dades de l'impacte que acaba tenint un impost o una taxa, són consultables al portal web de l'Ajuntament. D'aquesta manera, l'impacte que ha tingut la mesura social de l'IBI es preveu que siguin unes 20.000 famílies les beneficiàries d'aquesta despesa que gira entorn d'una dotació dels 3 milions i mig d'euros.

Respecte a les taxes d'ús de domini públic i prestació d'altres serveis. En el cas de les empreses de mudances es proposa que puguin fixar-se en mitja jornada (ara paguen tot el dia). Pel que fa al cas de les entitats sense ànim de lucre, no està incorporat el paràgraf referent a la no subjecció a la taxa, per tant, es proposa afegir-lo en les noves OOFF.

El Consell de Ciutat es mostra satisfet davant de la incorporació sobre la bonificació *transmissió mortis* causa de l'habitatge habitual causant. Les OOFF del 2016 consideren com habitatge habitual aquell que ho hagi estat dins els 10 anys anteriors a la mort del causant, sense que s'hagués cedit a 3rs mitjançant contraprestació. Tot i que s'amplia la definició

---

¹ Societat de gestió d'actius procedents de la reestructuració bancària.

actual, que passa d'un període de 2 a 10 anys (en el supòsit en què el causant ha estat residint en centre sociosanitari). El Consell de Ciutat va instar en l'anterior Dictamen, 2016, que es tinguessin en consideració la realitat de moltes famílies, les quals han de llogar l'habitatge habitual quan les persones que hi residien passen a viure a una residència o centre sociosanitari i necessiten la contraprestació del lloguer per poder fer front a les despeses de la residència o centre sociosanitari.

Sobre la Taxa 3.1 d'ús de l'espai públic, que havia quedat pactada en l'anterior exercici i que finalment en el moment de l'aprovació no va quedar recollida en el paquet de les OOFF del 2016, el Consell de Ciutat va demanar que es llevés la taxa per ocupació de la via pública a entitats socials i culturals, que s'aplica actualment en alguns districtes, introduint entre els perfils exempts de pagament les associacions que impulsin activitats no lucratives als carrers i places de la ciutat. Aquest supòsit de no subjecció a la taxa ja existeix a les OOFF. No obstant les entitats han d'acreditar tots els requisits per ser considerades com a entitats sense ànim de lucre d'acord amb la legislació d'incentius fiscals al mecenatge.

Novament es defensa que s'hauria d'establir l'exempció per a les entitats sense finalitat lucrativa quant al pagament de taxes per les sol·licituds de llicències municipals per iniciar una activitat, taxes d'obres, etc.

De l'exercici de les OOFF del 2015 es vol reprendre el concepte de mecenatge a les entitats no lucratives, és a dir, promoure incentius fiscals municipals per part d'empreses, comerços, etc. I també l'exempció per a les entitats sense finalitat lucrativa de taxes per a la sol·licitud de llicències municipals per activitats, taxes d'escombraries, etc.

En aquest sentit, **es vol traslladar la recomanació d'harmonització de criteris a tots els Districtes de la ciutat respecte a l'aplicació de determinades taxes a les entitats sense ànim de lucre.** En concret, es valorarà una resposta sobre l'aplicació, a partir del 2017, del Decret 112/2010, de la Generalitat de Catalunya, sobre Llicències i autoritzacions per d'Espectacles públics o activitats recreatives de caràcter extraordinari, que l'Ajuntament de Barcelona ha practicat.

Per últim, es proposa estudiar bonificacions en l'IVA cultural de les entitats sense ànim de lucre a través d'algun retorn en forma de subvenció.

Un any més, el Consell de Ciutat reitera que quan la Llei és restrictiva i no permet bonificacions, sigui el mateix Ajuntament de Barcelona qui valori una equiparació a través de subvencions via pressupostos municipals quan són situacions socials.

És important remarcar l'acord que en cas que al llarg del 2018 el Consell de Ciutat tingui propostes concretes de modificació d'alguna taxa es debati amb , Direcció de Planificació Estratègica i Fiscal per analitzar-les i proposar que passin a ser aprovades seguint el circuit establert.

6. Posicionament dels Grups Municipals

El Consell de Ciutat va sol·licitar a tots els grups municipals de Barcelona que expliquessin a aquest Òrgan de participació de la ciutadania i de les principals entitats de la ciutat, quins eren els seus posicionaments respecte a les Ordenances Fiscals i del Pressupost del 2018.

El grup municipal de PDeCAT, ERC i PSC van ser els tres grups que van assistir a una de les sessions de la comissió. PDeCat va enviar, a més, dues notes de premsa i una intervenció de la seva portaveu. Els grups municipals Ciutadans, PP i CUP no van presentar cap escrit al grup de treball del Consell de Ciutat ni van assistir a la invitació que el grup va fer per escoltar els argumentaris entorn de l'aprovació pressupostària.

GRUP MUNICIPAL PDeCAT

Va fer una Abstenció "tècnica" als pressupostos municipals 2018 presentats en la comissió d'economia i hisenda amb la voluntat de dialogar sense que aquesta acció suposi *un xec en blanc*. El grup demana canvis contundents i girs de fons i forma. I considera que aquesta proposta pràcticament congela la despesa i les inversions i petrifica el deute més baix de la història, a la vegada que frena el progrés social i econòmic, i renúncia a ser un motor de promoció de l'activitat econòmica de Barcelona. Entén que és una proposta de pressupost sense ambició, i que envia un missatge d'aturada econòmica i de renúncia a seguir sent un agent de promoció de l'activitat productiva de la Ciutat. Explica que exercirà novament la seva funció d'oposició que la ciutadania li ha atorgat.

GRUP MUNICIPAL ERC

Es va abstenir per permetre el tràmit d'al·legacions. Explica que els hi preocupa els ingressos i l'impost de plusvàlua finançat amb la bombolla immobiliària. Critica el discurs de proximitat que té el govern però que destina les partides a grans projectes d'inversió, destaca que existeix més marge per una injecció econòmica als barris i al territori. Fa èmfasi en la insuficiència de les partides d'habitatge i educació i recorda que encara s'està en fase de negociació.

GRUP MUNICIPAL PSC

La conjuntura política en què ens trobem afecta al consum, a l'activació econòmica, als autònoms, etc. Per tant, s'han de recollir mesures concretes als pressupostos per tal de compensar aquest fenomen. Es destaca que s'ha de fer un suport als petits emprenedors, fent menció a la creació d'una comissió específica de suport als petits sectors econòmics de la Ciutat. Es fa referència a la necessitat d'una capacitat de realitzar mesures extraordinàries. Des del grup es remarca el manteniment de projectes com el de la Ronda de Dalt i les escoles bressol. Les prioritats segons el PSC són: partides socials, l'economia de proximitat, la renda infantil, les escoles bressol, i el transport públic.

CIUTADANS-CS

Al pressupost presentat pel Govern Municipal, es constata que pugen els ingressos i el motiu real s'arrana a la pujada d'impostos Municipals, exemple d'això ho trobem en:

- IBI. Ho tenen al màxim.²
- Plusvàlua. Puja uns 59 Milions d'Euros.
- Impost de Construccions. Puja més de 15 Milions d'Euros.

No s'ha tingut en compte, a data d'avui, que els ingressos poden disminuir a causa que hi ha menys empreses a causa de la situació política actual. Creiem que és una variable que s'ha de tenir en compte.

En referència a les Despeses tornen a pujar en publicitat, reunions, estudis i dietes.

---

² El tipus màxim d'IBI és de 1.30, el tipus vigent actualment és del 0,75.

El pressupost es retalla en comerç (acostant-se als 9 Milions d'Euros de retallades), mercats (arribant als 8 Milions d'euros en retallades), cultura, i esport.

S'ha de tenir en compte que estem davant d'una crisi econòmica que està centrada a la ciutat de Barcelona i no es té en compte les partides pressupostàries destinades a la recuperació de l'economia. Algunes ja les he comentat, Comerç i Mercats.

Aquests pressupostos haurien d'haver contemplat les situacions viscudes des del 17 d'agost per ajudar a la recuperació econòmica.

La pèrdua de futures inversions, ja estaven detectades al setembre davant la situació política.

- La CEOE, confederació en la qual s'integra Foment del Treball, la patronal de grans empreses catalanes, va emetre un comunicat la setmana corresponent a l'11 de setembre.
- La CEOE donava suport a què l'Executiu prengués les mesures que considerés necessàries perquè es respectés la legalitat.
- El president de Foment, Joaquim Gai de Montellà, va reconèixer que el conflicte polític comença a impactar negativament en l'economia espanyola i que manté inversions en *standby*, a l'espera d'un millor moment polític.

Existeix una manca de model i projecte per a Barcelona:

- El Projecte de Pressupost presentat pel Govern Municipal, una vegada analitzada la documentació relativa al mateix, mostra l'absència d'un model de govern i d'un projecte definit per a la ciutat de Barcelona.
- El projecte no respon a un pla específic i a uns objectius clars que permetin identificar un model de desenvolupament que aquest govern vol portar a terme per a Barcelona.
- Una clara prova d'aquesta falta de model són les quantitats que responen a partides genèriques en les quals no es concreta els programes a on van dirigides les despeses i que presenten en aquest projecte un increment molt significatiu de la seva dotació pressupostària.

Resumint:

- Els actuals pressupostos són una “còpia” dels anteriors, faltant concreció d'algunes dades.
- No tenen en compte l'impacte negatiu de la situació política a la capital catalana i tot el que ha comportat.
- Els pressupostos “no atenen a les necessitats urgents dels ciutadans” .
- Són uns pressupostos que no s'ajusten a l'actual crisi econòmica.
- No es pot portar a terme una presentació de pressupostos sense haver aconseguit acords previs con ho resto de grups.

7. Conclusions i recomanacions

Un any més, el Consell de Ciutat manifesta que l'Ajuntament de Barcelona disposa de totes les eines, tant tècniques com tecnològiques, per poder sumar al conjunt de la ciutadania i de les entitats de la ciutat en l'elaboració de les línies mestres del Pressupost Municipal i de les Ordenances Fiscals. Per tant, **el Consell de Ciutat reclama un esforç pedagògic i comunicatiu per part de l'Ajuntament per tal d'aglutinar el màxim de veus i sensibilitats perquè finalment quedin recollides en les propostes dels Pressupostos i de les Ordenances fiscals.**

Per tant es fa la recomanació de què qualsevol metodologia comptable i pressupostaria utilitzada, amb altres mandats o amb l'actual, faciliti la feina d'anàlisi i seguiment per part de la ciutadania i en cap cas entorpeixi la possibilitat de valorar els pressupostos de l'Ajuntament de Barcelona.

El **Consell de Ciutat defensa fer seguiment del pressupost trimestral**, sobretot abans de les possibles modificacions de partides pressupostàries per poder tenir capacitat d'anàlisi i influència. Per això cal definir bé els objectius d'aquest grup de treball per garantir l'operativitat d'aquesta tasca. En aquest grup de treball es planteja fer un monogràfic sobre subvencions i un altre sobre la revisió cadastral.

Es proposa **harmonitzar els criteris sobre l'adjudicació de subvencions als districtes** per tal que no hi hagi diferències. I pel que fa al capítol de subvencions a entitats sense ànim de lucre es proposa el següent:

- Diferenciar en aquest capítol les empreses de les entitats sense ànim de lucre.
- Establir convenis plurianuals amb les entitats sense ànim de lucre.
- Afavorir l'arrelament al barri, i per tant les subvencions de districte en relació a les de ciutat

Es planteja que **les proves pilots sobre pressupostos participatius haurien d'estar lligades al PAM, al PIM, i d'altres dinàmiques de participació ja existents a la ciutat**, per a potenciar processos i oportunitats mantinguts a llarg termini.

El **Consell de Ciutat es mostra crític davant de processos participatius únicament virtuals o únicament presencials, ja que s'ha d'arribar a un equilibri entre espais de participació en línia i presencial**. També és important contemplar en els plantejaments metodològics la participació a nivell individual i els canals de participació a nivell col·lectiu i associatiu, per tal de generar processos integratius i no excloents. I es planteja la necessitat de què aquests processos participatius vagin acompanyats de formació específica a entitats, tècnics i professionals, i a la ciutadania en general.

Des d'aquesta comissió s'estudia incloure en els requisits i anàlisi en relació a les polítiques de gènere a la resta de les empreses públiques o privades subcontractades per tal d'integrar la perspectiva de gènere a tots els nivells. També es fa èmfasi en la necessitat d'avaluació i de recollida de dades i indicadors com a eina metodològica clau d'aquest propòsit.

Pel que fa a les **taxes de serveis generals** des del Consell de Ciutat es fa la recomanació de què aquestes referents a l'ocupació de la via pública es destinen directament al districte afectat. També es recomana estudiar les bonificacions i excepcions a les entitats sense ànim de lucre

Tot tenint present que **les polítiques d'ocupació** no són únicament una competència municipal i es valora positivament l'increment de pressupost dels darrers anys per a aquestes partides, també hem de tenir en consideració l'índex d'atur i precarietat laboral i

social existent a la nostra ciutat i la situació, globalment positiva de les finances de la ciutat. Per a tant, considerem que dedicar només un 3% del pressupost municipal a aquestes polítiques és insuficient i caldria una dotació econòmica més elevada per desenvolupar polítiques actives que promoguin la inserció laboral i la creació d'ocupació de qualitat a la nostra ciutat.

El Consell de Ciutat vol recordar que **l'habitatge es un dels problemes més greus que afecta a una part de la població barcelonina** i considerem que els pressupostos han de fer tot l'esforç possible per desenvolupar una política orientada a garantir aquest dret bàsic a tota la població.

En relació a la **temàtica del turisme, hi ha dues mirades amb matisos diferents que volem recollir per enriquir el debat i la pluralitat de sensibilitats** dins de l'espai participatiu que representa el Consell de Ciutat.

D'una banda aquella mirada enfocada en polítiques que reverteixin la tendència dels darrers anys, impulsant un turisme de qualitat i sostenible, i desenvolupant les iniciatives i accions necessàries per garantir una bona convivència entre la població local i el turisme, el nivell dels serveis públics, la cohesió social i la qualitat de vida de la ciutadania barcelonina. Especialment en determinats barris, cada vegada més nombrosos de la ciutat, i evitant l'especulació urbanística i l'expulsió dels residents com a conseqüència d'una sobreexplotació turística i de determinades pràctiques no desitjables que el mercat, per si mateix, s'ha demostrat incapaç d'evitar i d'auto regular.

I d'altra banda, aquella mirada que planteja dissenyar de manera conjunta el model de promoció turística de Barcelona, entenent-ho com un factor clau per l'economia i la cultura i per tal es considera que no s'ha de revertir sinó potenciar equilibradament perquè sigui de qualitat, sostenible i cohesionat.

Tot i l'avenç, ja comentat, en matèria de transparència i d'informació facilitada per l'equip de govern municipal, caldria avançar en el sentit de **poder disposar dels pressupostos** corresponents, si no de la totalitat, sí **dels organismes autònoms**, entitats públiques empresarials i empreses municipals més importants i/o de més impacte econòmic i social, per tal que aquest organisme pogués desenvolupar les seves funcions en millors condicions. Pensem que aproximadament un total de 700 milions d'euros es transfereixen

de l'Ajuntament a aquests organismes i que aquest import significa un 25,5% del pressupost municipal i és, per a tant, important poder conèixer l'aplicació d'aquest diner i la situació dels esmentats organismes, més enllà de la informació genèrica que dona l'equip de govern sobre el pressupost per polítiques de despesa.

Finalment, aquest grup de treball ressenya que els objectius d'aquesta resolució estan encaminats a respondre a les demandes de tota la ciutadania barcelonina i a la realització d'una aportació constructiva i intensiva a la revisió dels pressupostos i les ordenances fiscals. És per això que s'ha estimat pertinent formular el present dictamen amb les observacions, propostes i conclusions recollides al llarg del cos de l'escrit.

8. Annexos

Annex 1. Composició de la Comissió, 2018.

Vice-presidències

- ⌚ Montserrat Morera (Consell d'Associacions de Barcelona, CAB)
- ⌚ Alejandro Goñi (PIMEC)

Institucions més Significatives de la Ciutat

- ⌚ Albert Recio (Federació de veïns i veïnes de Barcelona, FAVB)
- ⌚ Josep Vilalta, (Universitat de Barcelona, UB)
- ⌚ Juanjo Casado, (Unió General de Treballadors, UGT)
- ⌚ Marisa López (Comissions Obreres)
- ⌚ Miquel Aragón (Consell d'Associacions de Barcelona, CAB)
- ⌚ Mireia Recio (Foment del Treball Nacional)

Persones d'Especial Rellevància

- ⌚ Anna Balletbó
- ⌚ Paz Cano

Registre Ciutadà

- ⌚ Inma González

Fitxer general d'Entitats Ciutadanes

- ⌚ Enrique Delgado (Taula d'Entitats del Sarrià)
- ⌚ Joan Vidal (Associació Mas Guinardó)
- ⌚ Lola de la Fuente (Fundació Esclat Marina)
- ⌚ Maria Rubio (Consell Municipal del Poble Gitano de Barcelona, CMPG)

Grups Polítics Municipals

- ⌚ Jordi Castellana, ERC
- ⌚ Mari Fernández, PSC
- ⌚ Raimond Blasi, PDeCAT
- ⌚ Ciutadans-Cs

Ajuntament de Barcelona

- ⌚ Andreu Parera, Direcció de Democràcia activa i Descentralització
- ⌚ Blai Martí, Departament de Transversalitat de Gènere –CIRD
- ⌚ Carlos Vives, Director de Pressupostos i Política Fiscal
- ⌚ Elena Herranz, Departament de Transversalitat de Gènere-CIRD
- ⌚ Enric Perea, Oficina de Management i Pressupost Executiu
- ⌚ Estel Cruselles, Departament de Transversalitat de Gènere-CIRD
- ⌚ Fernando Pindado, Comissionat de Participació
- ⌚ Jordi Ayala, Gerència de Presidència i Economia
- ⌚ Josep Manel Medrano, Direcció de Planificació Estratègica i Fiscal
- ⌚ Manuel Punsoda, Director de Democràcia Activa i Descentralització
- ⌚ Raúl Fontanet, Responsable de l'Oficina de Management i Pressupost Executiu
- ⌚ Iolanda Fresnillo, Ekona
- ⌚ Blanca Moreno, Suport metodològic al Consell de Ciutat
- ⌚ Jose Cabrero, Suport metodològic al Consell de Ciutat

Annex 2. Relació de documentació

Aquest Grup de Treball ha disposat de la següent documentació:

- Guia per a emplenar la fitxa de memòria de programa amb perspectiva de gènere.
- Mapa de la revisió cadastral i de la mitjana d'increment del rebut de l'IBI per barris.
- Informe i Avaluació de la Prova Pilot dels Pressupostos Participatius 2016-17.
- Resum executiu i informe final de la prova pilot dels Pressupostos Participatius 2016-17
- Memòria explicativa del Pressupost 2017.
- http://ajuntament.barcelona.cat/estrategiaifinances/sites/default/files/Documents/PDF/inversions_tancament%202016%28191017%29.pdf